

FJERNELSE AF MANDLER

Hvad er mandler? Mandlerne er to lymfekirtler, som sidder i svælget ved bagerste del af tungen, én i hver side. Lymfevæv er en del af kroppens immunforsvar, og mandlerne er vigtige for immunforsvaret indtil et barn er ca. tre år gammelt. Lymfevæv kan i sig selv være årsag til infektioner, hvilket bl.a. kendes fra halsbetændelse. Infektioner kan også give store mandler.

Hvem får fjernet mandler? Vi fjerner mandler på børn og unge i alderen 3 til 18 år. Øvrige patienter henvises til hospitalet.

Hvornår fjernes mandler? Ved hyppige penicillinkrævende halsbetændelser. Flere end 3-4 halsbetændelser om året i mere end 2 år.

1. Ved store mandler, som giver kartoffeltale, spiseproblemer, snorken, påvirket vejrtrækning evt. med natlige vejrtrækningspauser.
2. Ved dårlige ånde og dårlig smag i munden pga. mandelpropper.
3. Ved byld i halsen.

Hvordan fjernes mandler? Operationen foregår i fuld bedøvelse. Operationen er ofte ledsaget af fjernelse af polypper. Operationen varer ca. 20-30 minutter. Patienten ligger på ryggen med nakken bøjet tilbage. Der placeres en mundspærre, der holder munden åben og tungen trykket ned. Mandlerne trækkes mod midten og slimhinden skæres op. Mandlerne kan herefter skræbes ud. Blødningen kontrolleres ved anvendelse af kompression med gazetampon (påsmurt gul salve, der stopper blødning) og evt. brænding. Såret efterlades åbent, og der kommer gul-grå belægninger/sår. Efter 1-2 uger heler det og dækkes med slimhinde.

Hvad kan jeg forvente efter operationen? Efter operationen forbliver man på klinikken i mindst en time. En medfølgende voksen skal være til stede, indtil patienten er vågen og klar til at komme hjem. Efter operationen vil der være en del smerter evt. med udstråling op til ørene. Smerterne varierer meget fra patient til patient både i styrke og varighed. Smerterne varer hyppigt fra et døgn til en uge og kan afhjælpes med smertestillende. På operationsdagen kan man have kvalme og kaste op indtil flere gange. Mens man endnu er på klinikken, er det ikke usædvanligt med lidt blod i spytet, ligesom der kan være opkast af mørkt blod, som skyldes, at blod kan være løbet ned i maven under operationen. Efter hjemkomsten kan man fortsat have blodigt spyt, og enkelte patienter kan få en mindre blødning ca. en uge efter operationen, når sårene falder af. For at standse blødningen, kan man sutte på en isterning og sætte sig lodret op.

Hvad skal jeg gøre hjemme? Patienten skal være sygemeldt en uge. Der bør holdes pause med sport i ca. 2 uger. Det første døgn bør der kun spises koldt, flydende mad og herefter blød og ikke for varm mad. Efter fire dage spises normal kost. Der anbefales systematisk medicinering med smertestillende 3-4 gange dagligt de første dage, herefter ved behov.

Hvad er komplikationerne? Der opstår større blødning hos ca. 1 % af patienterne efter operationen. Ved den type blødning skal lægen kontaktes. Det kan være nødvendigt på ny at bedøve for at standse blødningen. I åbningstiden kontakt klinikken på telefon 86142726 og indtal besked. Vi ringer hurtigst muligt tilbage. Uden for klinikkens åbningstid kontakt skadestuen eller vagtlægen.